

Posudek habilitační práce

Habilitační obor: Architektura a stavitelství

Uchazeč: Ing. arch. Jaroslav Daďa

Oponent: doc. Ing. arch. Eva Fantová, CSc.

Název habilitační práce: Místo určuje děj, architektura vytváří místo

aktuálnost námětu habilitační práce

komentář:

Habilitační práce Ing. arch. Jaroslava Dadi je koncipována jako soubor vlastních prací. Skládá se z části textové a části, která představuje autorovy práce. Obě části jsou sjednoceny přímočarou a vyprofilovanou linií. Touto linií je dnes vysoce aktuální téma - důraz na propojení činnosti architekta s místem. Akcentace a rozvedení tohoto aspektu má velký význam právě v dnešní době čilé stavební činnosti, která v mnoha případech místo podceňuje, ať už z příčin podnikatelské bezohledné exploatace, či z nedostatku úrovně vzdělání nebo kreativity. Je však nutné dodat, že úkoly v kontextu s hodnotným místem jsou jedny z nejobtížnějších. "Místo" oprávněně klade architektovi do cesty své limity a současně nabízí své přednosti. Pokud se však architekt a místo spřátelí, teprve potom může vzniknout nová kvalita.

Proto se domnívám, že je žádoucí, aby budoucí adepti architektonického vzdělání byli již v samém počátku svého formování vedeni směrem k ohleduplnosti k danému místu a k zachování kvalitního prostředí. Právě tuto cestu bezesbýtku deklaruje habilitační práce Jaroslava Dadi. Z tohoto důvodu ji považuji za velice prospěšnou.

vynikající nadprůměrný průměrný podprůměrný slabý

přístup k řešení

komentář:

Ve své přehledné a graficky výborně zpracované habilitační práci zvolil Jaroslav Daďa členění do dvou obsahových skupin. V první části se zabývá "místem" podle vlastních, samostatně zvolených kritérií. Tato část je pojata jako sled vlastních úvah, postřehů, myšlenek a interpretací, řazených do čtyř významových celků. Teoretická část nevyužívá citace. Ve druhé, obsáhlejší části představuje své práce. Ty jsou členěny tematicky, bez chronologické posloupnosti.

Při posuzování obsahu a celkového vyznění práce oceňuji především koncept celku, přehlednost a graficky přívětivou úpravu. U habilitační práce však postrádám souhrnnou bibliografii a podrobnější uvedení zdrojů. U práce tohoto typu nemusí jít sice o nezbytný požadavek, ale při atraktivnosti daného tématu by šlo o výborné doplnění. Domnívám se také, že pro práci zabývající se "místem" by bylo důslednější podrobněji rozvinout ty autorské práce, které přímo s místem pracují, a potlačit ty, které s ním souvisejí druhořadě (interiéry, design).

Z hlediska obsahu, úpravy, členění a vizuálního vyznění jde o přístup vynikající. Nezařazení bibliografie však tento bod posunuje. Hodnocení volím stupněm nadprůměrný.

☐ vynikající	☒ nadprůměrný	☐ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý
-------------------------------------	---	-----------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------

kvalita a správnost dosažených výsledků

komentář:

V tomto bodě je nutné nejdříve oddělit posouzení výsledků teoretické části od realizační a návrhové. Obě části spolu samozřejmě souvisejí, avšak výsledky teoretické části jsou určující pro část "praktickou", která správnost závěrů buď potvrzuje, nebo vyvrací.

Z tohoto hlediska lze konstatovat, že teoretické závěry jsou v souladu s praktickými výsledky. Jsou kvalitní a v celkovém obrysu splněny. U jednotlivých předkládaných praktických úloh je však kladen nerovnoměrný důraz na spojitost s lokalitou. Autorův komentář někde dostačuje, jinde je skromný a někde chybí. Předpokládám, že je tomu tak z odlišnosti charakteru kvality prostředí, ve kterém se předkládaná architektura vyskytuje. Tato absence některých závěrů sice nevylučuje správnost dosažených výsledků, ale zcela jistě by práci viditelně prospěla. Souhrnně řečeno: formulované závěry první části práce jsou v zásadě obsaženy v návrzích a realizacích autora, jsou však málo verbálně akcentovány.

☐ vynikající	☒ nadprůměrný	☐ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý
-------------------------------------	---	-----------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------

původnost dosažených výsledků

komentář:

Původnost dosažených výsledků (realizací a návrhů) je jednoznačná. Architekt Jaroslav Daďa vytříbil svůj osobitý styl v návaznosti na dlouholetou spolupráci s prof. Bohumilem Fantou. Přístup Jaroslava Dadi k architektonické tvorbě je vyhraněný a vyznačuje se klasickou rovnováhou, vybroušeností a jednoduchostí koncepce návrhu. Realizace doplňuje pečlivě řešený detail a důraz na kontext a interakci s daným prostředím.

☒ vynikající	☐ nadprůměrný	☐ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý
--	--------------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------

publikování výsledků

komentář:

Jaroslav Daďa v začátcích své praxe spolupracoval na četných projektech a realizacích (FANTA E + B DESIGN), z nichž mnohé byly publikovány v českých i zahraničních časopisech. Za nejvýznamnější lze zmínit náhrobek sv. Vojtěcha v katedrále sv. Víta, který kromě v českých titulech, byl v zahraničí publikován v Kunst und Kirche, Projekt a Ochrana zabytkův.

Při hodnocení tohoto bodu vycházím z mého vlastního předpokladu, že u architekta lze za ucelený výrazový produkt považovat vytvořenou studii či projekt stavby. Publikaci (uvedení díla na veřejnost) pak nahrazuje realizace. Další stupeň - časopisecké publikování realizace - lze považovat za ohlas.

Posouzení a názor na výše uvedenou úvahu však ponechávám odborníkům z FSt, kteří mají vlastní metodiku a srovnání s realizacemi jiných uchazečů.

☐ vynikající	☐ nadprůměrný	☐ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý
-------------------------------------	--------------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------

ohlasy výsledků				
komentář: Viz předchozí bod.				
☐ vynikající	☐ nadprůměrný	☐ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý

uplatnitelnost výsledků pro rozvoj oboru a další bádání				
komentář:				
<p>Samotný název práce naznačuje ambicióznost záměru. Jde o téma, které je dnes hodně diskutované, avšak málo uchopitelné. V praxi jde o téma sice žádoucí, ale málokdy dochází k jeho uspokojivému uplatnění. Architekti touží stavět v hodnotném historickém prostředí, které automaticky zvyšuje atraktivitu jejich stavby, ale bohužel jim k tomu často chybí i specializovaná dlouholetá průprava.</p> <p>Výsledky této práce přinášejí možnost posunout tento obor ve dvou směrech. Jednak tu jde o možnost uplatnit výsledky práce přímo prakticky při výuce v ateliéru a předat je mladé generaci přinejmenším v základních obrysech. Dále práce nabízí možnost tvůrčí diskuse, která je vhodná právě na akademické půdě. Konkrétně jde o racionální pokus Jaroslava Dadi o hodnocení kvality architektonického díla především v historickém prostředí (viz habilitační práce, str. 37-40). Vytříbení, stanovení a přijetí jednotných kritérií hodnocení díla by sice nemohlo jednoznačně určovat uměleckou kvalitu, ale zcela určitě by omezilo subjektivitu náhledu. V každém případě by pak vyloučilo nebo aspoň zredukovalo ty návrhy, které obytné životní prostředí přímo poškozují, což je samo o sobě již velká hodnota.</p>				
☒ vynikající	☐ nadprůměrný	☐ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý

uplatnitelnost výsledků pro technickou praxi				
komentář:				
<p>Uplatnitelnost výsledků - v tomto případě architektonických návrhů - je průkazná jejich realizací. Každá realizace ověřuje správnost návrhu a definitivně určuje působení architektonického díla v prostoru vnějším i vnitřním. Jde-li skutečně o dobré výsledky návrhu, bude se budoucí uživatel cítit v celém objektu komfortně, příjemně a sounáležitě s identitou místa, a to v úseku dlouhého času, který kvalitu prověřuje. Přihlédneme-li k množství realizací architekta Jaroslava Dadi, je uplatnitelnost v technické praxi prověřená.</p>				
☐ vynikající	☒ nadprůměrný	☐ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý

splnění požadavků na habilitační práci - úroveň habilitační práce				
komentář:				
<p>Úroveň habilitační práce hodnotím především v obsahovém a praktickém naplnění názvu, který práce nese: Místo určuje děj, architektura vytváří místo. "Místo" - jeho udržení, povýšení a naplnění jako výsledek architektonické činnosti je kladeno na nejvyšší příčku tohoto úsilí. Náplň předložené práce odpovídá námětu a cíli práce.</p> <p>Architekt Jaroslav Daďa předkládá k habilitačnímu řízení množství kvalitních realizací a projektů. Tyto jsou přehledně uspořádány s přívětivou grafickou úpravou. Z jednotlivých architektonických prací bych chtěla zmínit alespoň ty, které považuji nejen za zdařilé, ale i za charakteristické pro téma "místa" a jeho genia loci. Jsou to modernizace bytového domu v Praze 6, konverze bývalé Gräbovy továrny rovněž v Praze 6 a rodinný dům v Těptíně. Vyjmenované práce se nejen vyznačují vysokou úrovní, ale zároveň demonstrují vyhraněný přístup architekta, popsany v teoretické části práce.</p> <p>Požadavky na práci tohoto druhu (soubor vlastních prací) jsou splněny v požadované úrovni a kvalitě.</p>				

☒ vynikající	☐ nadprůměrný	☐ průměrný	☐ podprůměrný	☐ slabý
--	--------------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------

Připomínky

Otázky k diskusi:

- Název práce vychází z výroku Karla Pragera "místo určuje děj". Ráda bych věděla, jak si autor habilitační práce vysvětluje drsné chování Pragerových realizací k "místu" (mám na mysli rozpor mezi jeho výrokem a praxí). Chápeme výrok "místo určuje děj" odlišně než jeho autor?

- Dále mne zajímá, jak hodnotí architekt Daďa budovu obchodního domu Máj, v souvislosti s nynější realizací Qadria.

- V habilitační práci byly stanoveny čtyři základní kritéria určující architektonickou kvalitu díla. Zajímalo by mne jestli stojí hierarchicky všechny čtyři pojmy na stejné úrovni. Neukazuje příklad hotelu Four Seasons, že opomenutí důležité složky "současnosti" by v zásadě nijak nepoškodilo (za předpokladu důsledného zachování zbývajících požadavků) historické prostředí města? Budova nás sice nenadchne, ale neuráží.

Závěrečné zhodnocení habilitační práce

Jak již bylo zmíněno, kladu velký důraz na obsah práce reprezentovaný jejím názvem, který povyšuje "místo" na hlavní oblast zájmu. Předložená práce zcela odpovídá svým obsahem zvolenému tématu.

Výsledky této habilitační práce vznikly dlouhodobým směřováním uchazeče v ne snadno přístupné oblasti tvorby kontextu s místem. Dnes přinášejí vynikající příležitost předat jasný a vyprofilovaný postoj pedagoga mladé generaci. V prostředí, ve kterém žijeme, je to podle mého soudu zvláště důležité, protože historická povaha a hodnota míst je u nás velmi četná a ve velké míře zachovaná. Je žádoucí ji zavčas chránit, doplňovat a vhodně aktualizovat, dřív než si nevhodnými zásahy nevratně zničíme vzácně uchované hodnoty.

V habilitační práci oceňuji pokus nalézt určující kritéria, kterými se má kontextuální práce řídit a podle nichž se dá také hodnotit. Tato kritéria se sice nemohou stát jednoduchým návodem jak projektovat, ale mohou být užitečným podkladem k odborné diskusi. V praxi by pak bylo velmi zajímavé podobné podklady uplatnit především na zastupitelské úrovni. Mohly by se tak alespoň částečně eliminovat neplodné subjektivní debaty typu "jak to cítím já" a v jistém smyslu objektivizovat rozhodnutí, zda stavba na dané místo patří, či ne. V tomto pojetí by to byla i určitá ochrana a prověření opravdovosti argumentů developerů.

Závěrem konstatuji, že předložená habilitační práce architekta Jaroslava Dadi je vysoce hodnotným příspěvkem k tématu "místa", což je téma pro dnešní společnost velmi prospěšné a žádoucí.

Doplňující poznámky k habilitační práci a k osobě uchazeče:

Na tomto místě bych chtěla připomenout vynikající pedagogické schopnosti architekta Dadi a jeho přístup ke studentům. Autora habilitační práce znám z jeho dlouhodobého působení na FA a jeho přístup k výuce velmi oceňuji.

jmenování docentem doporučuji

ano

ne

Datum: 12. 6. 2017

Podpis oponenta: